

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Sundheds- og Ældreudvalget

Dato: 11-10-2016
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: DEPMKDP
Sagsnr.: 1608779
Dok. nr.: 179779

Sundheds- og Ældreudvalget har den 13. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 956 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF)

Spørgsmål nr. 956

”Vil ministeren redegøre for reglerne om kaution i forbindelse med operationer, herunder operationer i lande i og udenfor EU? Vil ministeren herunder oplyse, om læger kan afvise at søge om kaution på vegne af en patient og i bekræftende fald under hvilke omstændigheder dette kan ske, og hvordan man som patient kan forholde sig, hvis man ikke er enig i lægens beslutning om ikke at søge om kaution?”

Svar:

Jeg lægger ved min besvarelse til grund, at spørgsmålet vedrører operationer, der foretages som led i højt specialiseret behandling i udlandet.

Efter sundhedslovens § 89, stk. 2, og sygehusbekendtgørelsens § 26 kan regionen henvise en patient til højt specialiseret behandling i udlandet. Regionen skal henvise patienten til behandlingen i udlandet, hvis patienten har været undersøgt eller behandlet på den sygehusafdeling i Danmark, som har den højeste specialkundskab inden for det pågældende sygdomsområde – og patienten af denne sygehusafdeling er indstillet til en nødvendig behandling på en nærmere angivet specialafdeling i udlandet – når behandlingen ikke kan tilbydes i Danmark.

Regionens henvisning til højt specialiseret behandling i udlandet skal forelægges Sundhedsstyrelsen til godkendelse. Hvis det haster, kan regionen forelægge mundtligt for Sundhedsstyrelsen. Hvis Sundhedsstyrelsen godkender regionens henvisning, udsteder Sundhedsstyrelsen et kautionsbevis.

Adgangen til højt specialiseret behandling i udlandet er den samme uanset om behandlingen foretages i lande inden for eller uden for EU.

Sygehusafdelingen kan afvise at indstille en patient til højt specialiseret behandling i udlandet, hvis betingelserne i lovgivningen ikke er opfyldt. Det gælder fx hvis afdelingen ikke vurderer, at der er et konkret behandlingsbehov, eller hvis behandlingen kan tilbydes i Danmark.

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet er indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som har oplyst følgende:

”Det er en forudsætning for henvisning af en patient til højt specialiseret behandling i udlandet efter sundhedslovens § 89, stk. 2, og sygehusbekendtgørelsens § 26, at patienten forinden har været undersøgt eller behandlet på en sygehusafdeling her i landet, der inden for det pågældende sygdomsområde besidder den højeste indenlandske specialkundskab. Ved vurdering af hvorvidt en sygehusafdeling kan betragtes som højeste indenlandske sagkundskab tager Sundhedsstyrelsen udgangspunkt i styrelsens specialeplan, der for 36 læge- og tandlægelige specialer angiver, hvilke offentlige og private sygehuse, der må varetage nærmere angivne højt specialiserede funktioner. For enkelte funktioner, f.eks. tyndtarmstransplantation eller partikelterapi, er det specifikt angivet i styrelsens specialeplan hvilke sygehusafdelinger, der har indstillingsret vedr. disse funktioner som ikke varetages i Danmark. Specialeplanen er imidlertid ikke udtømmende, og styrelsen vil således i konkrete sager vurdere, hvorvidt en sygehusafdeling kan betragtes som højeste indenlandske specialkundskab, med udgangspunkt i om den pågældende sygehusafdeling i øvrigt varetager tilgrænsende højt specialiserede funktioner. Sundhedsstyrelsen forlanger sædvanligvis at en indstilling er underskrevet eller godkendt af en overlæge med særligt fagligt ansvar inden for det pågældende område.

Det er desuden en forudsætning, at patienten er indstillet til en nødvendig behandling på en nærmere angivet specialafdeling m.v. i udlandet, og at denne behandling ikke kan ydes på et dansk sygehus, herunder offentlige eller private sygehuse i andre regioner end bopælsregionen. I sagsbehandlingen vil Sundhedsstyrelsen således konkret vurdere, om der er beskrevet et reelt behandlingsbehov, at mulighederne for behandling på indenlandske sygehuse er tilstrækkeligt undersøgt, og om den udenlandske behandling, der indstilles til, er tilstrækkeligt beskrevet for så vidt angår forventet undersøgelse og behandling, behandlingssted m.v. Det er i øvrigt en forudsætning for godkendelse af behandling, at der ikke er tale om forskningsmæssig, eksperimentel eller alternativ behandling.

Sundhedsstyrelsens afslag på indstillinger til højt specialiseret behandling i udlandet kan således være begrundet i et eller flere af ovennævnte forhold, herunder at indstillende afdeling ikke er kvalificeret, at der ikke er beskrevet et reelt behandlingsbehov, at behandlingen kan foretages i Danmark eller at behandlingen vurderes at være forskningsmæssig, eksperimentel eller alternativ behandling.

Det er desuden en forudsætning for Sundhedsstyrelsens godkendelse, at der foreligger en indstilling før behandlingen i udlandet er iværksat. Der kan således ikke søges om refusion for udgifter afholdt af bopælsregionen eller patienten selv, hvor styrelsens godkendelse ikke har været indhentet på forhånd.

Patienter kan ikke selv ansøge Sundhedsstyrelsen om højt specialiseret behandling i udlandet, men styrelsen vejleder patienter og pårørende, der henvender sig, ligesom reglerne er beskrevet på styrelsens hjemmeside.”

Jeg kan afslutningsvis oplyse, at hvis en patient ikke er enig i beslutningen om ikke at henvise til højt specialiseret behandling i udlandet, har patienten mulighed for klage over regionens afgørelse til Styrelsen for Patientsikkerhed.

Patienter har desuden altid mulighed for at rette henvendelse til regionens patientvejleder, hvis patienten overvejer at klage eller har brug for information, vejledning eller rådgivning om reglerne på sundhedsområdet og rettighederne som patient.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Mie Damgård Petersen